

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΜΝΗΜΗΣ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
Υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Ζαρκάδα

ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΑΣ “ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ”

Ιούλιος 2023 Συμπληρώνονται σαράντα εννέα χρόνια από την αποφράδα εκείνη ημέρα, το **Σάββατο 20 Ιουλίου 1974**, κατά την οποία οι τουρκικές δυνάμεις κατοχής αποβιβάστηκαν από θάλασσα και αέρα και εισέβαλαν στην μαρτυρική Μεγαλόνησο. Κατέλαβαν το 37% του εδάφους της, δημιούργησαν 200.000 πρόσφυγες στην Πατρίδα τους, εγκατέστησαν κατοχικό στρατό 40.000, εποίκησαν την κατεχόμενη περιοχή, ανακήρυξαν “Τουρκοκυπριακή Δημοκρατία Βόρειας Κύπρου” και διατηρούν μέχρι σήμερα, παρά τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε., την Κύπρο και την πρωτεύουσά της Λευκωσία χωρισμένη σε δύο κοινότητες.

Η Τουρκία επί σαράντα εννέα χρόνια τις αγριότητες, τους φόνους, τους ομαδικούς βιασμούς και κακοποιήσεις, την απάνθρωπη μεταχείριση και τον βασανισμό κρατουμένων και αιχμαλώτων, τις εκτελέσεις άοπλων και αιχμαλώτων πολέμου, την εξαφάνιση πολιτών και στρατευμένων, τους ομαδικούς τάφους, την καταστροφή και λεηλασία των πολιτιστικών και εκκλησιαστικών μνημείων, μεταφράζει και χαρακτηρίζει “στρατιωτικές επιχειρήσεις ειρήνης”.

Οι Τούρκοι μεθοδικά και συστηματικά επιχειρούν την πληθυσμιακή αλλοίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, την αρπαγή, την λεηλασία ή την καταστροφή των κυπριακών περιουσιών, την εξαφάνιση των θρησκευτικών και πολιτιστικών μνημείων.

Τις υπέρτερες σε δύναμη, άρτια εξοπλισμένες με σύγχρονο οπλισμό και με ασφάλεια και κυριαρχία υποστηριζόμενες από αέρα και θάλασσα τουρκικές δυνάμεις αντιμετώπισαν οι μονάδες της Εθνικής Φρουράς Κύπρου, της Ελληνικής Δύναμης Κύπρου {ΕΛΔΥΚ} και από τότε νύχτα 21/22 Ιουλίου και η Α΄ Μοίρα Καταδρομών.

Τον άνισο, επικό, σκληρό, καταδικασμένο και απελπισμένο αυτόν αγώνα οι έλληνες αξιωματικοί και οπλίτες διεξήγαγαν με ηρωισμό, αυτοθυσία, αυταπάρνηση, καρτερικότητα και πρωτοφανή αποφασιστικότητα. Κανείς τους δεν δέιλιασε μπροστά στον όγκο των τουρκικών δυνάμεων εισβολής και όλοι τους παρέμειναν πιστοί στον στρατιωτικό τους όρκο, παραμέρισαν τον κίνδυνο του θανάτου και σκέφτηκαν μόνον την υπεράσπιση της τιμής, της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας της Κύπρου και γενικότερα της Ελλάδας.

Οι έλληνες αξιωματικοί και οπλίτες πολέμησαν και αποφασιστικά υπερασπίστηκαν την μαρτυρική Κύπρο, με αίσθημα καθήκοντος και πνεύμα θυσίας βάδισαν την οδό της αυταπάρνησης και δημιούργησαν “Νέες Θερμοπύλες” στο στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ. Εκατόν εξήντα ένας πότισαν με το αίμα τους το δένδρο της ελευθερίας της Μεγαλονήσου.

Αυτούς όλους η Πολιτεία τους ξέχασε βυθίζοντας στο βάλτο της γραφειοκρατίας όλες τις ενέργειες για την χορήγηση του “Αναμνηστικού Μεταλλίου Επιχειρήσεων Κύπρου”.

Του από 21.6.2002 {ΦΕΚ 149 Γ’} Προεδρικού Διατάγματος {ΠΔ} ανεστάλη η εφαρμογή με το από 19.11.2002 {ΦΕΚ 262 Γ’} ΠΔ για λόγους “δημοσίου συμφέροντος”, διότι δύο τιμώμενοι αξιωματικοί είχαν άμεση ανάμειξη, ο ένας στην συνταγματική εκτροπή της 21ης Απριλίου 1967 και ο άλλος στο πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου στις 15 Ιουλίου 1974.

Μέχρι σήμερα, η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας {ΥΕΘΑ} δεν αποφάσισε να εξετάσει, να ερευνήσει, να εκτιμήσει, να επιβραβεύσει ή να απορρίψει τις ενέργειες και τις πράξεις των μονίμων και εφέδρων στελεχών, οι οποίες περιγράφονται στις πολεμικές εκθέσεις και στις προτάσεις απονομής ηθικών αμοιβών των μονάδων, των συγκροτημάτων ή των σχηματισμών, που συμμετείχαν στις πολεμικές επιχειρήσεις στην Κύπρο. Είναι δυνατόν να ξεχνιούνται ή να διαγράφονται και να μη μνημονεύονται και τιμώνται η επικίνδυνη και ηρωική αποστολή “ΝΙΚΗ”, η αποφασιστική και αποτελεσματική συμμετοχή της Α΄ Μοίρας Καταδρομών στις επιχειρήσεις του αεροδρομίου της Λευκωσίας ή ο τιάνιος και αποφασιστικός αγώνας της ΕΛΔΥΚ στο στρατόπεδο της; Η Ελλάδα ποτέ δεν έπαυσε, κατά το παρελθόν, να είναι πιστή στις παραδόσεις και να τιμά αυτούς που μάχονται και έπεσαν για τις ιδέες και τα ιδανικά της Πατρίδας μας.

Σήμερα, σαράντα εννέα χρόνια μετά, όλοι που πολέμησαν στην Κύπρο, περιμένουν με υπομονή και καρτερία την αναγνώριση της εθνικής προσφοράς τους και την ηθική ικανοποίηση με την απονομή και χορήγηση του **“Αναμνηστικού Μεταλλίου Επιχειρήσεων Κύπρου”**. Νόμος έχει ψηφισθεί και ισχύει, εκτελεστικά διατάγματα έχουν εκδοθεί και δημοσιευθεί, μετάλλια καθορίστηκαν, προϋποθέσεις απονομής προσδιορίστηκαν, αναφορές – βεβαιώσεις – δηλώσεις – εκθέσεις – πιστοποιητικά ποινικού μητρώου, ως δικαιολογητικά, υποβλήθηκαν, επιτροπές συγκροτήθηκαν και πορίσματα συντάχθηκαν και όμως όλα αυτά βυθίστηκαν σε λασπόνερα ή προσέκρουσαν σε γραφειοκρατικά κυκλώματα και αντιστάσεις μικροσκοπιμοτήτων και παραμένουν θαμμένα σε κάποια αραχνιασμένα συρτάρια αρμοδίων.

Βέβαια, η Πολιτεία με δύο νομοθετικές ρυθμίσεις προέβλεψε την οικονομική ενίσχυση όσων πολέμησαν στην Κύπρο, όπως περιγράφεται στις γραμμές που ακολουθούν.

Το έτος 2008 με τον νόμο 3670/2008 {ΦΕΚ 117 Α'} απένειμε στους εκατόν εξήντα ένα (161) φονευθέντες αξιωματικούς και οπλίτες διοικητικά και συνταξιοδοτικά τον καταληκτικό βαθμό της στρατιωτικής ιεραρχίας {παρ. 3 άρθρου 4}.

Τελευταία δε, με τις διατάξεις του άρθρου 95 του νόμου 4714/2020 {ΦΕΚ 148 Α'}, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 88 του νόμου 4864/2021 {ΦΕΚ 237 Α'}, απένειμε από 1.8.2020 ισόβια μηνιαία τιμητική παροχή σε όλους τους έλληνες αξιωματικούς και οπλίτες, ανεξάρτητα βαθμού και κατηγορίας, που συμμετείχαν στα γεγονότα της Κύπρου κατά τα έτη 1964, 1967 και 1974, κατά τα χρονικά διαστήματα, που ορίζονται στο νόμο 2641/1998 {ΦΕΚ 211 Α'}, {παρ. 1 άρθρου 21}.

Κυκλοφορεί και αποδίδεται μια σκόπιμη και άδικη μομφή κατά των ελλήνων αξιωματικών ότι αυτοί με το “άφρον και προδοτικό” πραξικόπημα κατά του Μακαρίου στις 15 Ιουλίου 1974, προκάλεσαν την τουρκική επέμβαση και εισβολή και έφεραν την τούρκικη κατοχή στην Κύπρο.

Η εντύπωση αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Το πραξικόπημα υπήρξε και αποτέλεσε την αφορμή, το πρόσχημα και το κάλυμμα της εισβολής. Ο πραγματικός λόγος ανάγεται στη σφαίρα της γεωστρατηγικής και των συμφερόντων των Μεγάλων Δυνάμεων και της Τουρκίας.

Καιρός είναι, όπως η γενικευμένη αυτή μομφή κατά των ελλήνων αξιωματικών παύσει να τους αποδίδεται και σταματήσει να γίνεται έμμεσα λόγος ακόμη και για προδοσία.

Οι έλληνες αξιωματικοί και οπλίτες πήγαν εκεί που τους έστειλε η Πατρίδα, εκτέλεσαν διαταγές, πολέμησαν με ηρωισμό, τήρησαν τον όρκο τους και έπραξαν το καθήκον τους. Δεν πρέπει να αφήσουμε τη λησμονιά να καλύψει την ένδοξη, αλλά και αιματοβαμμένη προσφορά τους στην Κύπρο.

Με τις ετήσιες μεμονωμένες εκδηλώσεις μνήμης είναι αδύνατο να προσεγγίσουμε το μέγεθος και τη διάσταση του σκληρού αγώνα, ο οποίος ζει στη σκέψη αυτών, που συμμετείχαν, ένιωσαν τις καταστροφικές συνέπειές του και βίωσαν απώλειες συναδέλφων προικισμένων με τις αρετές των ελλήνων αξιωματικών, την τόλμη και την ανδρεία.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Θεσσαλονίκη, Ιούλιος 2023